

Musulmans en terres de Xian

A Xian, famosa per la troballa de l'exèrcit de guerrers de terracota, una comunitat musulmana manté les tradicions i la religió. Un periodista indonesi, Wahyu Muryadi, n'ha visitat l'antiga capital xinesa i els seus llocs sagrats. Allà ha conegut els ulemes.

L'home somriu, parla educadament i té la cara ampla, sense barba ni bigot. Tip de les tècniques de kung-fu, ha optat per una altra afició: la de la cal·ligrafia àrab amb ressonàncies xineses, que pinta verticalment en uns rotllos de paper. La comunitat musulmana del barri de Da Qingzhen Si ("la Gran Mesquita"), al centre històric de Xian, el coneix com l'imam Ma Mingbao bin Iussuf, o com a Ustad Daud. Els huites musulmans utilitzen el cognom Ma com a abreviatura del nom Mohamed.

Tots els dies, a cada hora de pregària, el trobareu en una altra mesquita, la vella mesquita Bei Guang Zijie, construïda a les acaballes de la dinastia Ming, ara fa uns 600 anys. "Reserve sis hores diàries als fidels d'aquesta mesquita", ens conta Ma Mingbao, tot demostrant-nos com, d'una pinzellada amb tinta negra, dibuixa una lletra àrab àlif. Dedica la resta del temps a la recitació de l'Alcorà, a diverses lectures i a les ocupacions familiars, a casa, lluny de la mesquita. Els fidels el reclamen tot sovint, per als casaments i per als funerals. També cultiva el que ell anomena "tai-txi musulmà". Practica ritualment aquesta gimnàstica espiritual, cada matí després de la pregària de l'alba. Sobre la terrassa de la mesquita, encara humida per les boires del crepuscle, vestit amb una samarreta blanca, es col·loca en situació del cavall, ondula el cos, tot enllaçant amb flexibilitat les fintes. "No és un esport violent -ens diu, amb malícia-, no és com el gigong xinès (una disciplina que consisteix en exercicis de respiració i moviments lents), ni com el

kung-fu de Bruce Lee..." Mingbao agafa llavors una vella espasa, molt pesada, i la fa giravoltar. "Amb aquest exercici, alliberem la còlera, per poder-nos consagrar sanament a la comunitat dels creients", afegeix. Mingbao estudia l'Alcorà des que era petit, amb l'imam Ma Jishu. Va aprendre la manera de pregar tot imitant com ho feien els pares. Va aprofundir en el coneixement de l'àrab quan va cursar un semestre en una escola corànica de Síria, l'any 1997. El professor era un muftí anomenat xeic Ahmad Kaftaro. Li agrada molt llegir l'exegesi corànica d'Ibn Katsir, molt popular a Indonèsia, i els reculls de hadit (fets i paraules del profeta Mahoma) més coneguts.

Mingbao és el sisè d'una família de nou fills. Son pare era un simple treballador. "Èrem pobres, i sempre vam haver de treballar molt dur", ens conta. Aleshores, Mingbao va buscar la manera de millorar en l'escala social. L'any 1980, treballava en una empresa de construcció. Dos anys més tard, va marxar cap al sud de la Xina per ensenyar-hi la lectura de l'Alcorà. L'any 1983, però, una malaltia de la seua dona el va obligar a tornar a Xian. Els canvis polítics, de fet, li foren favorables. Després de la revolució Cultural (1966-1976), el Govern xinès va començar a mostrar-se més sociable envers els grups musulmans. Va restituir a la minoria huita (xinesos musulmans) moltes mesquites, incloent-hi la de Bei Guang Zijie, gràcies, sobretot, a la lluita acarnissada de Mingbao, que n'era imam d'ençà el 1984. Tres anys més tard, va marxar a estudiar al Col·legi Islàmic de Pequín, i després

a Síria, on va perfeccionar el seu ofici d'imam. En tornar de Síria, a aquest estat (instructor d'educació islàmica), que ja tenia dos fills (el control de la natalitat no s'aplica tan estrictament a la Xina quan els afectats són membres de minories), li van demanar que fóra l'imam principal de la mesquita. Mingbao rep un sou com a imam. Quan va començar, no passava dels seixanta iuans mensuals. Ara ja en cobra 600 (55 euros). "Els ingressos d'un imam són modestos", declara humilment. Aquests diners no provenen de la caixa d'ofrenes de la mesquita, que es reserva als més necessitats. Ixen dels guanys que generen les desenes de carretons estirats per ciclistes, restaurants i petits hotels que pertanyen a la mesquita. La resta depèn de la generositat dels fidels. Per això se sol dir que els caps religiosos del corrent espiritual qadim (una tradició suffi), al qual pertany Mingbao, poden rebre discretament sobres amb diners, quan intercanvien les salutacions amb els fidels. La mesquita Bei Guang Zijie acull diferents costums regionals. S'hi salmodien versets de l'Alcorà d'una manera força particular, si la comparem amb la salmòdia àrab ortodoxa, perquè les barregen amb cants locals que conviden a la calma. Si els observem de prop, a més, veiem com la manera de lligar-se el turbant és diferent, i respon a un model tradicional particular. Durant la pregària, quan els versets lloen Al·là, els creients alcen els dits cap al cel. Tots aquests signes ens indiquen que pertanyen al corrent espiritual qadim.

Només un 1% dels 6 milions d'habitants de l'antiga capital imperial, Xian, són musulmans. Aquests 60.000 musulmans huites viuen al barri de Huangjue Xiang, al centre històric de la vila. La moderna Xian és una ciutat industrial tèxtil i d'informàtica. Pequín és a 1.165 quilòmetres d'allà, és a dir, a només una hora i mitja d'avió. La Gran Mesquita de Xian, dins les muralles de la vella vila, fou construïda sota la dinastia Tang, per als comerciants musulmans de l'Àsia central que hi feien estada. Hi ha qui diu que data del segle VIII, sota el regnat de l'emperador Xuanlong. Encara se'n coneix una altra versió: la que afirma que seria l'any 742, sota el

Només un 1% dels 6 milions d'habitants de l'antiga capital imperial, Xian, són musulmans. Aquests viuen al barri de Huangjue Xiang, al centre històric de la vila.

regnat de l'emperador Tang Tianbao. L'islam podria haver arribat, per tant, a la regió ja a l'època dels companys del profeta Mahoma, l'any 651, quan una missió comercial àrab arribà a Xangan, antic nom de Xian, que era, en aquells

moments, capital de la dinastia Tang. Els van seguir unes dotzenes de perses, que es van instal·lar a Luoyang, no gaire lluny de Xian, però també a Yangzhou, al sud-est, i a la vila portuària de Canton, al sud de la Xina. L'ètnia mu-

FOTOGRAF

Un equip de deu ulemes, de prestigi reconegut, treballa en el projecte de traduir al xinès les diverses exègesis o interpretacions de l'Alcorà. El llibre sagrat sí que compta amb traducció al xinès, però està escrit en una llengua molt clàssica.

sulmana dels huites seria el resultat, segons creuen, de l'assimilació dels hans amb els perses. En aquella època, Xangan era el punt de partida de la ruta de la Seda que unia la Xina amb l'Àsia central, l'Índia, Turquia i la Mediterrània. Avui dia, la presència de l'islam encara

és visible a Xian, capital de la província de Shaanxi, amb el xivarri dels venedors i tractants de quincalla, i també al barri de Huifang. Als vespres especialment, els carrers d'aquest barri són curulls de gent que els omple de gom a gom per anar a menjar-hi broquetes en alguna de

Distribució dels hui

Cens de 1990, en milers de persones.
Els hui són avui més de 9 milions.

les parades de les voreres. Hi podeu degustar mandonguilles de tota mena, sopa de xai, brou de soja verda i altres menges amb perfums abellidors que trobareu, també, als restaurants xinesos de Jakarta.

Es allà, al barri de Huifang, on trobem totes les mesquites. Quan arriba l'hora de la pregària, el mercat continua l'activitat frenètica. Només alguns fidels, sobretot els d'edat avançada, entren per la portella lateral de la mesquita de Ying Li. Vestits amb samarreta, fan les ablucions asseguts en fileres sobre uns petits bancs de fusta. Hi ha unes canals amb aixetes que recorren la sala d'ablucions, de les quals raja una aigua ben pura. Al racó de la sala, uns envans separen la zona dels lavabos. On són els joves? "No els acaba d'agradar l'escola corànica. Prefereixen comerciar i fer diners", explica un fidel. N'hi ha molts que porten turbant blanc o verd amb llunes roges, com un keffi àrab. N'hi ha que només porten una toca blanca de pelegrí. La manera de pregar i de salmodiar l'Alcorà a la mesquita sunnita Ying Li mostra una forta influència saudita. Els fidels d'aquesta mesquita són coneguts com a musulmans puritans, que no toleren cap desviació de la tradició. El rector d'aquesta mesquita és un home de trenta-tres anys. És l'imam més jove de Xian. Li diuen Kong Dejun, però tothom el coneix com a imam Ayub. Kong Dejun també somriu, té la cara estirada, però parla lentament. "Ací, l'educació de la comunitat musulmana deixa molt per desitjar", declara, amb un to serè. Fa bromes, fins i tot, del poc entusiasme que demostren els joves per anar a la mesquita a estudiar l'islam, a diferència del que s'esdevé tot al llarg de la ruta de la Seda, tant a Lanzhou (capital de la província de Gansu), com a Xining (capital de la província de Qinghai), com a la regió autònoma de Ningxia (les zones on la població musulmana està més fortament representada). Allà, les mesquites són molt més freqüentades i les biblioteques coràniques estan molt ben farcides de llibres.

El nom de l'imam Kong Dejun està carregat de sentit. Indica que el jove imam és descendent de Kong Fuzi (Confuci), el gran filòsof —que alguns

qualifiquen de “profeta”– originari de Qu Fu, a la província de Shantung. Kong Dejun seria el setanta-setè descendent de Confuci. L'imam Kong Dejun té una esposa, Aisyah, i un fill de vuit anys, Rasyid. Es guanya la vida venent medicaments tradicionals xinesos que comercialitza Xuelu Shang Miao, una empresa familiar amb vuit treballadors. Kong Dejun va començar a aprendre l'Alcorà als vint anys, el 1990. Es va criar a Xining, una vila amb molts mestres corànics. Sa mare, Rabiah, era una simple treballadora. Son pare, un camperol jab que va viure molt de temps a la clandestinitat, perquè estava molt controlat pel partit comunista. Tot i que va començar tard els estudis religiosos, Kong Dejun domina, avui dia, perfectament la llengua àrab, tant parlada com escrita. Igual que Mingbao, parla malament l'anglès.

A l'hora de la pregària del migdia, Kong Dejun fa les ablucions. Després, es vesteix amb una camisa blanca de màniga llarga i es col·loca un turbant al front, també blanc. Un vell deixeble condueix la pregària. L'imam Kong, assegut a la primera fila, dirigeix la pregària de la pau que segueix la pregària ritual. El terra de la mesquita és cobert d'una moqueta blava amb motius d'herbes i bambús. Els pilars de fusta de pi, pintats de marró, comencen a escrostonar-se. Els batents de les portes estan tallats amb dibuixos que representen la Kaaba, el mont Arafat, el jabal Al-Nour i altres llocs històrics de l'Aràbia Saudita, i adornats de cal·ligrafies que fan referència a la unitat de Déu.

Al vespre, Kong Dejun em porta a sa casa, una caseta de dos pisos de 7 per 5 metres, no gaire lluny de la mesquita. Hi accedim per un carrer estret i fangós. Cada pis té aire condicionat. Em convida a allargar-me al matalàs i a la moqueta. A la cambra que fa de biblioteca, els prestatges acullen l'exegesi de l'Alcorà de Sayyid Qutb (1906-1966, teòric islamista egipci del moviment dels Germans Musulmans), la traducció xinesa de l'Alcorà, de Ma Jian i Lin Song. Em mostra una pila de llibres de mística musulmana, les obres completes de Wang Taiyu, i dos manuscrits antics: un, minúscul, en forma de cor,

La comunitat musulmana del barri de Da Qingzhen Si, al centre històric de Xian, es reuneix al voltant de la Gran Mesquita, controlada per l'imam Ma Mingbao bin Iussf.

escrit a mà sobre una pell de cérvol, i l'altre, d'una grandària normal, adornat amb or del Tibet i pedres precioses. Kong Dejun alimenta un somni titànic. Tradueix al xinès una gran obra clàssica de l'islam (que té 2,6 milions de paraules). És l'exegesi corànica d'Ibn Katsir. Kong Dejun fa quatre anys que hi treballa aferrissadament. Encara li falten uns mesos per acabar aquesta obra monumental, que publicaran en dos volums. Una vegada traduïda, haurà de rebre l'imprimàtur del mecenes, el consell dels ulemes, presidit pel xeic Soleh Hasadalani, de la Universitat de Riyad.

**L'islam podria
haver arribat a la
regió de Xian ja
a l'època dels
companys del
profeta Mahoma
l'any 651**

Sí que hi ha una traducció xinesa de l'Alcorà. Però aquesta traducció empra una llengua clàssica, avui en desús. Això la fa encara més difícil, i, a més, només tradueix l'Alcorà, sense basar-se en les obres d'exegesi. “Hi ha molta gent que es confon amb l'islam”, explica Kong Dejun. Com a prova d'això, un deixeble li truca al mòbil i veiem com li discuteix un verset que sovint és malinterpretat. Verifica la resposta, tot fent un cop d'ull a l'ordinador, dins del qual hi ha la traducció de l'exegesi i d'aquell verset en concret. Aquest projecte té l'assessorament d'un equip de deu ulemes ben reconeguts, originaris de Lanzhou i de Xining. L'imprimaran a Pequín. Si Ibn Katsir té èxit, Kong Dejun es posarà a traduir unes altres exegesis, com ara Fi Zhilalil Quran (la interpretació que Sayyid Qutb fa de l'Alcorà), Tafsir Munir i Tafsir Jalalain. “El meu mestre es dedica amb tot el cor a dur a terme el seu somni”, ens comenta un dels deixebles, Ma Dangliang. Si arriba a bon terme, molta gent, a Xian, dirà que Kong Dejun és el gran literat musulmà de la Xina.

Wahyu Muryadi
© Tempo – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa